

[Knud Bro.]

menneskene at være dem foruden, det er et spørgsmål om at leve med teknikken, men at forhindre, at den får konsekvenser for det menneskelige miljø, og dette lovforslag er et glimrende udtryk for denne tænkning.

Brøndlund Nielsen: Jeg kan også tilsige venstres velvillige indstilling til det lovforslag, der her er fremsat, men må lige sige, at det er nok et vigtigt emne, men det er jo et forslag, der er ude i god tid, for de overlydsflyprojekter, der er under udarbejdelse, vil først føre til, at maskinerne er i drift om et par år. Det er selvfølgelig godt at komme i god tid, og det anerkender vi absolut, men når man nu har det sådan, så var det måske værd at minde ministeren om også ved denne lejlighed, at der er jo en række meget nærliggende og aktuelt truende forureningsforhold, som der burde tages fat på. Jeg tænker her på f. eks. kviksølvforureningen, som nye undersøgelser har vist også herhjemme er en trussel, og for nu at blive inden for støjforureningens område kunne jeg nævne knallertstøj og andre ting, der jo er yderst generende.

Jeg kunne måske også minde om, at det er ikke mere end et par uger siden, vi her i folketinget fra venstre og også fra socialistisk folkeparti foreslog, at motorvejen ved Århus skulle lægges vest om Brabrand Sø. Der er netop her tale om, at der desværre var et flertal her i salen, hvortil også ministeren hørte, der ikke ville være med til at afvise uden videre, at denne motorvej skal ledes igennem store beboelseskvarterer. Det er altså nogle meget nærliggende opgaver, som der i hvert fald burde tages fat på, når man nu er så forudseende at tage fat på dette med en forurening af støj fra overlydsfly, som der kan blive tale om om et par år.

Flyforurening er jo mange ting, og vi står her over for et af de mest typiske eksempler på, at samarbejde over landegrænserne er nødvendigt, hvis man virkelig skal problemerne til livs. Her er det ganske enkelt nødvendigt, at flere lande samarbejder. Der er jo tale om så store hastigheder for disse maskiner, at ét land slet ikke alene kan tage kampen op med problemerne. Nu er dette forslag fremsat på basis af en rekommandation fra Nordisk Råd, men vi står nok over for et af de tilfælde, hvor et nordisk samar-

bejde ikke er tilstrækkeligt, men hvor det netop er nødvendigt med et bredt europæisk samarbejde om at løse disse problemer.

Forholdet er jo det, at i det store land USA er man i færd med at fastsætte normer for flyforurening, og det er noget, som også vil gavne os, fordi flyfabrikkerne så bliver nødsaget til at fremstille maskiner, der forurener mindre. Men her bør man nok være opmærksom på, at vi her i Europa må følge denne udvikling op, for det skulle nødigt gå sådan, at man får nogle normer derovre, hvorefter de maskiner, der måske ikke er helt slidt op, og som ikke kan anvendes i Nordamerika, måske kommer herover og skaber mere forurening for os. Derfor bør vi også her i Europa følge de normer op, der fastsættes på den anden side af Atlanten.

Flyforurening er, som jeg har nævnt, adskillige ting, og det er nok noget, der mest kommer fra underlydsfly og fra overlydsfly, der flyver med under lydets hastighed. Jeg kan blot nævne, at der i Berlingske Tidende den 2. april var omtalt en rapport, som er udarbejdet for forureningsrådet, vedrørende forureningen i Kastrupområdet fra lufthavnen. Det er jo kolossale tal, der her nævnes. Der udledes i 1970 hen mod 8.000 t kulilte, 1.295 t kulbrinter, 164 t kvælstofilte og 86 t partikler. Det er altså en forurening, som er der nu, og som man i høj grad bør tage i betragtning og, som jeg sagde før, søge at bekæmpe ved at fastsætte normer.

Jeg vil også gerne spørge ministeren om en enkelt ting, og det er den alvorlige ting, som også andre ordførere her har nævnt, nemlig at disse overlydsfly foruden støjforureningen medfører en forurening af de højere luftlag, sådan at der kan ske en farlig filtrering af solstrålerne, noget, der kan få alvorlige følger her på jorden. Jeg vil gerne spørge: er det sådan, at denne forurening kun sker, når disse maskiner flyver med mere end lydets hastighed? Jeg mener, det sker i alle tilfælde, men jeg ved det ikke. Det må vi have belyst, for i så fald må man jo tage det med i betragtning, at her er det altså ikke nok med et forbud imod civil overlydsflyvning.

Fra venstres side lover vi velvillig tilslutning til forslaget, men jeg har med det, jeg her har sagt, gerne villet understrege, at forslaget absolut er et meget lille hjørne af en meget stor problematik. Her kan jeg yderli-